

Abstract

Analyzing, through the prism of modern Ukrainian statehood and in the context of European art, the stylistic achievements in creating an artistic image in the works of graphic artist - Leonid Soyfertis, the authors determined trends inherent in Ukrainian school of fine arts.

Keywords: genre sketches, graphic artist, cartoonist, Soyfertis, stylistic artistic way, means that the Ukrainian School of Arts.

Аннотация

Анализируя, сквозь призму новейшей украинской государственности и в контексте развития европейского искусства, стилистические достижения в создании художественного образа в творчестве художника-графика - Леонида Владимировича Сойфертис, авторы определяют направления, присущие украинской школе изобразительного искусства.

Ключевые слова: жанровые зарисовки, график, карикатурист, Сойфертис, стилистические художественные образ, средства, украинская школа искусств.

УДК 711.455.8

В.Г. Топорков

к. арх., доцент кафедри дизайну архітектурного середовища,

М.С. Чінякова

магістрант кафедри дизайну архітектурного середовища,

Полтавський національний технічний університет

імені Юрія Кондратюка (Україна)

СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ У ФОРМУВАННІ МОЛОДІЖНИХ ТАБОРІВ ВІДПОЧИНКУ

Анотація. У статті розглянуто історичний розвиток та світовий досвід проектування та будівництва молодіжних таборів відпочинку; виявлено сучасні тенденції формування даних закладів.

Ключові слова: табір відпочинку, молодіжний табір, тенденції.

Постановка проблеми. Сьогодні Україна має значний спадок відпочинкових комплексів, що залишились з радянських часів, навіть попри те, що деякі з цих комплексів змінили призначення, були занедбані або зруйновані.

У суспільстві відчувається потреба у подальшому розвитку таких форм роботи з дітьми та молоддю, відповідно, актуальним є питання адаптації цього спадку і в сенсі пристосування наявних будівель до сучасних вимог, і в сенсі трансформації досвіду та створенні нових методів проектування відповідно до актуальних суспільно-культурних потреб. [4 с.2]

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Вивченню аспектів даної проблеми присвячені дослідження спеціалістів МАрхі (під керівництвом проф. А.А. Лебедева; КІСІ (під керівництвом проф. Н.Є. Гусєва); В.В. Гусєва [2], [3], В.С. Матяжова [6], [7], Ю.А. Снядовського [9], Топуза В.Г. [10], Є. Левінської, Н.С. Колобаєвої, Н.К. Любімової, В.В. Чичинадзе. В роботах зазначених авторів охоплено широкий спектр проблем пов'язаних з проектуванням та будівництвом таборів відпочинку різної місткості, але питання пристосування цих закладів до сучасних вимог з урахуванням молодіжного контингенту відпочивальників та тенденції їх розвитку вивчені ще недостатньо.

Метою роботи є виявлення сучасних тенденцій у формуванні молодіжних таборів відпочинку на основі аналізу вітчизняного та зарубіжного досвіду проектування та будівництва даних закладів.

Виклад основного матеріалу. Перші табори відпочинку були створені у Північній Америці. У 1840 році церковна група створила наметовий табір у районі міста Торонто, Канада. Перший офіційно зареєстрований табір виник у 1861 році у США (штат Коннектикут). У 1876 р. було створено перший приватний оздоровчий табір (штат Пенсільванія). Перший табір, призначений «для відпочинку», відкрив Християнський союз молодих жінок США (штат Нью –Джерсі; 1874 р.). У 1900 році відкривають табір для дітей-інвалідів в Чикаго.

Перша світова війна стала чинником посилення військового навчання у таборах. Скаутський рух був започаткований у 1907 році, набув розвитку у країнах Західної Європи, в Америці, країнах Сходу. Скаути організовували літні табори за межами міст, у дикій природі, в умовах, наближених до військових таборів. Після війни у діяльності таборів з'явилася нова функція – освітня. [1 с.3]

Перший незалежний табір для дівчаток відкрила Глен Бернард в Онтаріо (Канада) у 1922 році. З 1920-х рр. почали організовувати табори спільного перебування. У 1930-х роках на перший план були висунуті вимоги щодо збереження здоров'я дітей та молоді.

Фінансовою основою утримування дітей у таборах були батьківські внески та пожертви, кошти християнських та громадських організацій.

Друга світова війна дала поштовх розвитку табірному руху. Сучасні табори оздоровлення і відпочинку дітей у Західній Європі до нинішнього часу використовують як основу скаутську систему організації таборів. [1 с.8] Спеціалізовані табори з'являються з 70-х років ХХ ст.

Дещо пізніше табори відпочинку виникають і у СРСР, де табори створювались Піонерською організацією, спершу за моделлю скаутських.

Проте відмінністю подальшого розвитку таборів відпочинку у СРСР стало створення стаціонарних комплексів капітальних будівель, на відміну від скаутських та подібних закладів на Заході, що здебільшого залишалися наметовими містечками.

Будівництво закладів для організації активного відпочинку молоді в СРСР почалося в 30-ті роки. Першими були збудовані альпіністські та туристичні табори, високогірні притулки.

Виділилися заклади призначені спеціально для молоді (студентські оздоровчо-спортивні табори, близькі до них за призначенням бази відпочинку вузівських колективів, молодіжні табори комсомольського активу, табори праці та відпочинку, міжнародні молодіжні табори; на літній час формувалися спеціалізовані спортивні табори для тренувань та відпочинку. [3 с.2]

У 1957 р. побудовано студентський спортивно-оздоровчий табір «Політехнік» Львівського політехнічного інституту в м. Алушті. Пізніше - зимовий табір «Політехнік-2» лижного профілю цілорічного функціонування, Міжнародний молодіжний табір «Ноорус» в Естонії, комплекс відпочинку «Арапя» для студентів та викладачів у Болгарії (рис 1.)

Проектування даних закладів велося без наукових обґрунтувань та пошуків оптимальних архітектурно-планувальних та об'ємно-просторових рішень.

Позитивним прикладом наукового підходу до проектування табору є архітектурно-планувальна організація спортивно-оздоровчого молодіжного табору Московського автодорожнього інституту (на 500 місць з цілорічним ядром на 200 місць). [9 с.8]

1985-1991 рр. – занепад піонерського руху, поступовий перехід від піонерських таборів до спортивно-оздоровчих закладів.

Рис. 1 Архітектурно-планувальна організація молодіжних таборів відпочинку

Зазвичай молодіжні табори відпочинку розташовуються у приміських зонах, в межах 2х годинної доступності; або у курортних зонах.

Розрізняють табори за режимом експлуатації: літні, зимові та заклади цілорічного функціонування. Переважають заклади цілорічного функціонування з літнім розширенням. В поза канікулярний час ці заклади використовуються для відпочинку інших вікових груп (рис. 2).

За місткістю заклади розраховані на 100 – 1000 місць.

Головні види рекреаційних занять та архітектурно-планувальні рішення продиктовані перш за все природно-кліматичними особливостями місцевості.

На генеральному плані виділяють такі функціональні зони: житлову, громадського обслуговування, спортивно-оздоровчу, культурно-розважальну, господарську, адміністративну та зону озеленення.

Житлова зона може бути представлена у вигляді спального корпусу, літніх будиночків або наметового містечка.

Зона громадського обслуговування зустрічається у вигляді окремих будівель, або ж комплексного громадського центру з багатофункціональними залами. Культурно-розважальна зона зазвичай входить до складу громадського центру, а на генеральному плані представлена літнім кінотеатром, амфітеатром, майданчиками для проведення масових заходів.

Спортивно-оздоровча зона включає в себе спортивні майданчики, басейн, баню, пляж, гірсько-лижні траси тощо.

Продовжується тенденція урізноманітнення спортивно-розважальних видів діяльності у таборі. Наприклад, центральним елементом Creekside 5 Washington Family Ranch, табору у Вашингтоні, є великий водний атракціон, до нього входять басейни для плавання, водного волейболу та баскетболу, різноманітні водні гірки.

В даний час ставляться нові завдання до використання спеціальних територій табору відпочинку. Розвивається спеціалізація таборів відпочинку за видами діяльності (рис.3).

Розробкою нових підходів модернізації таких територій займаються в усьому світі. Розглянемо проект розвитку єврейського літнього табору JRF, що знаходиться в горах Понока, штат Пенсільванія, США.

Житлові корпуси "екотабору" представлені юртами – круглими за структурою наметовими спорудами, що

Рис 2. Молодіжні табори за режимом експлуатації

знаходяться на дерев'яних терасах. Ці тераси підняті над землею і об'єднують юрти разом, створюючи єдиний внутрішній простір між ними. Даний проект буде використовувати екологічні технології, такі як: сонячне гаряче водопостачання і сонячні батареї. У проекті приділяється велика увага економічній складовій. [8 с.1]

Рис 3. Види молодіжних таборів відпочинку

Висновки. На основі аналізу світового досвіду можна виявити сучасні тенденції розвитку молодіжних таборів відпочинку.

1. Продовжується тенденція урізноманітнення видів діяльності у таборі.
2. З'являється все більше видів молодіжних таборів спеціалізованих за інтересами.
3. Виділяють такі типи житла у молодіжному таборі: спальний корпус, літні будиночки, наметове містечко.
4. Використовуються економічно вигідні будівельні матеріали, сучасне інженерне обладнання, наприклад сонячні батареї, сонячне гаряче водопостачання.
5. Важливим є факт комерційної діяльності та самоокупності табору. Наприклад, в поза канікулярний час здаються в оренду об'єкти для проведення виїзних семінарів, лекцій.
4. Цілорічність та багатофункціональність – робить табір більш економічно ефективним, дає можливість розвитку різноманітних видів діяльності, характерних різним порам року. В поза канікулярний час заклади використовуються для відпочинку інших вікових груп.

5. Організація екологічно чистого проживання, збереження ресурсів та мінімального впливу на навколишнє середовище.

6. Архітектурно–містобудівне рішення будується на виявленні містобудівної ситуації, врахуванні особливостей рельєфу, існуючої рослинності, зв'язок об'єктів з навколишнім середовищем.

Взаємодія сучасних напрямків розвитку молодіжних таборів відпочинку породжує нову якість їх архітектурно-планувального та художньо-образного рішення, що відповідає сучасним потребам та тенденціям.

Література

1. Горбинко В. М. Світова історія масових "дитячих таборів"/ В. М. Горбинко // Міжнародний науковий форум: соціологія, психологія, педагогіка, менеджмент. - 2013. - Вип. 12. - С. 268-277. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: _
2. Гусев, В. В. Оздоровительные учреждения для детей и молодежи / В. В. Гусев. - Москва : Стройиздат, 1977. - 142 с
3. Гусев В.В., Александрова Н. И., Любимова Н.К. Молодежные лагеря отдыха и их комплексы // Обзор. М.: ЦНТИ по гражданскому строительству и архитектуре, 1982.
4. Косенко Д. Ю. Чинники формування предметно-просторового середовища Д. Ю. Косенко, В. І. Дубровська // *Технології та дизайн*. - 2015. - №3. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/td_2015_3_16.
5. Лук'янова Л. Г., Цибух В. І. Рекреаційні комплекси: Навч. посібник / Під заг. ред. В. К. Федорченко. — К.: Вища шк., 2004. — 346 с.; іл.
6. Матяжов, В. С. Оздоровительные базы и лагеря отдыха [Текст] : стр-во и эксплуатация / В.С. Матяжов. - Киев : Будівельник, 1979. - 54 с
7. Матяжов, В. С. Студенческий лагерь отдыха и спорта [Текст] / В.С. Матяжов. - Львов : Вища школа. Изд-во при Львов. ун-те, 1980. - 143 с.
9. Пословин И.И. *Детский лагерь отдыха – новые векторы развития.*/ Пословин И.И. , Бохан Е.А [Електронний ресурс]. – Режим доступу: conf.sfu-kras.ru/sites/mn2014/pdf/d03/s22/s22_034.pdf.
10. Снядовский Ю.А. Базы отдыха для вузов [Текст] / Ю. А. Снядовский, В.Г. Топуз // Строительство и архитектура. - 1986. - № 7. - С. 15 : планы, фото. _
11. Топуз В.Г. Учреждения туризма для молодежи. М.: Стройиздат, 1986
12. Тхор Е.А. Дитячі курортно-оздоровчі заклади та комплекси. – М.:Стройиздат, 1984. -184 с.: іл.

Abstract

The article discusses the historical development, global experience in the design and construction of the youth camps, vuyavleny modern tendencies of formation data objects.

Keywords: camp, youth camp, trends.

Анотація

В статье рассматривается историческое развитие, мировой опыт проектирования и строительства молодежных лагерей отдыха, выявлены современные тенденции формирования данных объектов.

Ключевые слова: лагерь отдыха, молодежный лагерь, тенденции.

УДК 72.01:77

О.А. Трошкіна

*к. арх., доцент, завідувач кафедри основ архітектури та дизайну,
Національний авіаційний університет (м. Київ, Україна)*

СИНТЕЗ ВІЗУАЛЬНИХ ВИДІВ МИСТЕЦТВА: АРХІТЕКТУРА, ФОТОГРАФІЯ, КІНОМАТОГРАФ

Анотація: стаття присвячена дослідженню взаємовпливу мистецтв архітектури кіно і фотографії.

Ключові слова: архітектура, синтез мистецтв, кіномистецтво, фотографія.

Постановка проблеми. Ми живемо у візуальну епоху. Більш того, з кожним роком наш світ стає все більш видовищним, а отже, образність нашого оточення все більше підвищується. Архітектурне середовище, як середовище життєдіяльності людини стає таким, що репродукує образи, а людина їх споживає. В цьому процесі важливим є синтез різних мистецтв із архітектурою, в результаті чого виникають образи, які конструюють і формують наше розуміння світу.

Найчастіше, коли мова йде про синтез мистецтв, то мається на увазі синтез саме образотворчих видів мистецтв: архітектури, скульптури, живопису, графіки та декоративно-прикладного мистецтва. Фото-, як і кіномистецтво, не входять в цей список, не зважаючи на те, що є візуальними видами мистецтва і результатом синтезу інших проявів людської творчості. Так, кіномистецтво – це синтез літератури, музики і театру, а отже, вербальних аудіальних, оральних та візуальних видів мистецтва. Не зважаючи на це, спроби розгледіти взаємозв'язок фото- та кіномистецтва із архітектурою були започатковані ще в епоху Великого Німого, а потім, продовжені в 1970-1980-х роках. Сьогодні, коли фотографія стала цифровою, а кінематограф поєднався із комп'ютерною графікою є сенс звернутися до цієї теми ще раз.

Мета даної праці: дослідити взаємовплив візуальних мистецтв – архітектури, кіно і фотографії.